

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument s plenarne sjednice

28.11.2013

B7-xxxx/2013

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave Komisije
u skladu s člankom 110. stavkom 2. Poslovnika
o ratifikaciji Ugovora o trgovini oružjem
(2013/2955(RSP))

Arnaud Danjean
u ime Odbora za vanjske poslove

**Rezolucija Europskog parlamenta o ratifikaciji Ugovora o trgovini oružjem
(2013/2955(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o trgovini oružjem koji je usvojila Opća skupština UN-a 2. travnja 2013.
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2010/336/ZVSP od 14. lipnja 2010. te prethodne odluke Vijeća o aktivnostima EU-a kojima se podupire Ugovor o trgovini oružjem¹,
- uzimajući u obzir Zajedničko stajalište EU-a 2008/944/ZVSP o utvrđivanju zajedničkih pravila za kontrolu izvoza vojne tehnologije i opreme²,
- uzimajući u obzir svoje rezolucije iz lipnja 2007.³ i lipnja 2012.,
- uzimajući u obzir članak 34. Ugovora iz Lisabona,
- uzimajući u obzir članak 110. stavak 2. Poslovnika,

Opća razmatranja

1. pozdravlja sklapanje pravno obvezujućeg Ugovora o trgovini oružjem koji se odnosi na međunarodnu trgovinu konvencionalnim oružjem, pod okriljem Ujedinjenih naroda, nakon sedam godina dugih pregovora; podsjeća da je cilj Ugovora sprečavanje i uklanjanje nezakonite trgovine oružjem i sprečavanje njihova preusmjeravanja te uspostava transparentnog režima za zakonite prijenose; primjećuje da Ugovor označava odlučan korak prema povećanoj odgovornosti i transparentnosti u prijenosima oružja;
2. naglašava da dugotrajni uspjeh režima Ugovora o trgovini oružjem ovisi o sudjelovanju što je moguće više zemalja, a posebno svih glavnih aktera međunarodne trgovine oružjem; pozdravlja činjenicu da je većina država članica UN-a već potpisala Ugovor i potiče ostale da slijede primjer;
3. prepoznaje da industrija oružja, uz njezinu temeljnu ulogu opskrbe ključnih kapaciteta, ima važnost za rast i inovacije; podsjeća na legitimne interese država da nabavljaju konvencionalno oružje i koriste svoje pravo na samoobranu te da proizvode, izvoze, uvoze i prenose konvencionalno oružje;
4. u isto vrijeme naglašava da su nezakoniti i neregistrirani prijenosi oružja mogli uzrokovati ljudsku patnju, poticati oružani sukob, nestabilnost, terorističke napade i korupciju, te imati za posljedice smanjenje društveno-gospodarskog napretka, kršenja vladavine prava, ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava;

¹ SL L 152, 18. lipnja 2010., str. 14. do 20.

² SL L 335, 13. prosinca 2010., str. 99. do 103.

³ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2007)0282.

Područje primjene

5. žali da se Ugovorom ne uvodi zajednička i precizna definicija konvencionalnih oružja; pozdravlja međutim upotrebu širokih kategorija radi određivanja na koje vrste oružja se odnosi; posebno je zadovoljan uključivanjem malog i lakog oružja, streljiva te dijelova i komponenata; poziva države stranke da u svojem nacionalnom zakonodavstvu svaku kategoriju shvaćaju u njezinom najširem značenju;
6. izražava svoju zabrinutost zbog toga što u Ugovoru nisu obuhvaćeni svi vidovi trgovine oružjem, kao što su darovi, krediti, pozajmice, tehnološki prijenosi i svi oblici prijenosa, kako je izričito zatraženo u rezoluciji iz 2012. te poziva države stranke da ispune ovaj nedostatak u svojim sustavima prijenosa oružja;
7. pozdravlja odredbe kojima se nastoji spriječiti preusmjeravanje oružja; primjećuje međutim da je državama strankama ostavljen velik prostor u određivanju razine rizika preusmjeravanja oružja; žali da streljiva i dijelovi i komponente nisu obuhvaćeni dotičnim odredbama te poziva države stranke da to isprave u svojim nacionalnim zakonima;

Kriteriji i međunarodni standardi

8. naglašava veliku simboličku i pravnu vrijednost obveze koju na države stranke nameće Ugovor da uspostave nacionalne sustave kontrole za prijenos oružja (izvoz, uvoz, prijevoz, pretovar i posredovanje);
9. pozdravlja prije svega zabranu svih prijenosa ako država u trenutku odobrenja zna da bi se oružje koristilo za počinjenje genocida, zločina protiv čovječnosti ili ratnih zločina;
10. pozdravlja uvođenje „kriterija□ prema obrascu Zajedničkog stajališta EU-a iz 2008. o određivanju zajedničkih pravila za kontrolu izvoza vojne tehnologije i opreme; pozdravlja činjenicu da je prijenos oružja zabranjen ako države stranke procijene da postoji „prevladavajući rizik□ da će oružja oslabiti mir i sigurnost ili će biti korištena za“ (1) kršenje humanitarnog prava, (2) kršenje prava o ljudskim pravima, (3) činove organiziranog kriminala i (4) činove terorizma; primjećuje međutim da nedostatak precizne definicije toga što je „prevladavajući rizik□ ostavlja državama strankama velik prostor; stoga poziva na strože pravno obvezujuće smjernice o tim pitanjima;

Provjeda i izvješćivanje

11. naglašava važnost učinkovite i vjerodostojne provedbe Ugovora s jasnim definicijama odgovornosti država stranaka; u tom smislu napominje da je državama članicama ostavljen veliki prostor za tumačenja;
12. ističe obveze država stranaka da na godišnjoj osnovi izvještavaju o svojem izvozu i uvozu konvencionalnog oružja; upućuje snažan poziv da se ustanovi pravilo da se ova izvješća objavljuju;
13. vjeruje da potpuna transparentnost uvelike ovisi o odgovornosti parlamentima, građanima i organizacijama civilnog društva te potiče uspostavu mehanizama transparentnosti kojima se omogućuje njihovo sudjelovanje u praćenju odgovornosti njihovih vlada;

14. pozdravlja odredbe o međunarodnoj suradnji i pomoći te uspostavi dobrovoljne zaklade za pomoć državama strankama kojima je potrebna potpora za provedbu Ugovora;
15. također pozdravlja uspostavu Konferencije država stranaka koja će se redovito sazivati u cilju pregleda provedbe Ugovora;

EU i njegove države članice

16. podsjeća da je EU jedina zajednica država koja ima vlastiti pravno obvezujući okvir, jedinstven u svijetu, putem kojega se kontrola izvoza naoružanja poboljšava;
17. prepoznaje dosljednu ulogu EU-a i njegovih država članica u potpori međunarodnog procesa donošenja zajedničkih obvezujućih pravila o međunarodnoj trgovini oružjem; pozdravlja činjenicu da su sve države članice potpisale Ugovor; poziva one države članice koje još nisu ratificirale Ugovor da to učine što je prije moguće;
18. potiče države članice da osiguraju ispunjavanje svojih obveza izvješćivanja i u okviru EU-a i u okviru UN-a u duhu transparentnosti i cijelovitosti te da promiču transparentnost i razmjenu informacija i najboljih praksi o prijenosima oružja i preusmjeravanju oružja na svjetskoj razini;
19. poziva EU i njegove države članice da pruže potporu trećim zemljama kojima je potrebna pomoć u ispunjavanju obveza iz Ugovora; potiče ih da daju doprinos dobrovoljnoj zakladi koja će se uspostaviti u okviru Ugovora;
20. ističe da je odredba za izmjenu Ugovora posljednja opcija za koju je neophodna većina od tri četvrtine država stranaka ako se pojavi takva potreba te potiče EU i njegove države članice da iskoriste ovu odredbu u budućnosti kako bi dodatno ojačale režim i uklonile rupe u njemu;
21. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, nacionalnim parlamentima država članica EU-a, potpredsjednicima Komisije/Visokoj predstavnici za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Komisiji i glavnom tajniku Ujedinjenih naroda.